

בס"ד. יום ב' דחג השבועות, ה'תשל"א

(הנחה בלתי מוגה)

ועשית' חג שבועות להוי' אלקיך מסת נדבת ידך אשר תתנ'.² וידוע, הדיוק בזה, דצריך להבין³ למה קוראים חג זה בשם שבועות, הרי החג הוא לאחרי ששבעה שבועות תספר לך (כמ"ש בפסוק שלפנ"ז⁴), ביום החמישים דוקא. ואין זה כמו שאר המועדים, וכמו חג המצות, שבו אוכלים מצות, וכן חג הסוכות, שבו יושבים בסוכה, וכן הוא בשם חג הבכורים (כמ"ש⁵ וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה, בכורי קציר חטים, על שם שתי הלחם שהם ראשונים למנחת חטים), שהוא ע"ש המנחה חדשה שמקריבין בו ביום, משא"כ השם חג השבועות, שאינו על דבר שביום זה עצמו, אלא ע"ש השבעה שבועות שעברו כבר. וא"כ, למה נקרא בשם זה. ובפרט ע"פ המבואר בחסידות⁶ שלאחר ספירת השבעה שבועות נמשך ביום החמישים בחי' שער הנו"ן שלמעלה מענין המספר כו', וא"כ הרי זה למעלה לגמרי מענין ז' השבועות. גם צריך להבין⁷ מהו אומרו להוי' אלקיך, דמאי קמ"ל שצ"ל להוי' אלקיך. וממשיך בכתוב, מסת נדבת ידך אשר תתן, ופירש רש"י, די נדבת ידך (הכל לפי הברכה, הבא שלמי שמחה וקדש קרואים לאכול). וצריך להבין, דכיון שמסת פירושו די (שיתנדב עד שיהי' די), למה נאמר כאן הלשון מסת, ולא הלשון הרגיל בכ"מ בתנ"ך כמו והמלאכה⁸ הי' דים וגו' והותר. והנה, בגמרא⁹ איתא מסת (לישנא דחולין הוא, דכתיב¹⁰ וישם המלך אחשוורוש מס על הארץ), מלמד שאדם מביא חובתו מן החולין,

(4) שם, ט.

(5) ראה פינחס כח, כו ובפרש"י.

(6) ראה לקו"ת במדבר יו"ד, ד. יב, א ואילך. שה"ש לה, ג. ובכ"מ.

(7) ראה רד"ה ועשית חג שבועות תרע"ו (סה"מ תרע"ו ע' צז). תש"ה (סה"מ תש"ה ע' 182).

(8) ויקהל לו, ז.

(9) חגיגה ח, א.

(10) אסתר יו"ד, א.

(1) ראה ד"ה כה תברכו דש"פ נשא פ"ג (לקמן ריש ע' 288), שמאמר זה מיוסד על מאמרי רבותינו נשיאינו ד"ה ועשית חג שבועות, וביחוד מאמר אדה"ז דמוצאי יום הכיפורים תקס"ב [מאמרי אדה"ז תקס"ב ח"א ע' יא ואילך] שנדפס עם הגהות הצ"צ [ד"ה ועשית חג שבועות באוה"ת פ' ראה ע' תשנד ואילך. אוה"ת תשא ע' א'תתקסו ואילך].

(2) פ' ראה טז, יו"ד.

(3) ראה גם רד"ה זה תער"ג בהמשך תער"ב (ח"א ע' רמה [ח"ב ע' שלג]). וש"נ.

והיינו, שגם אם יש לו אוכלין מרובים ואין להם סיפוק בבהמה אחת, אינו יכול להביא מן המעשר, אלא דוקא מן החולין. וצריך להבין¹¹, הלא דין זה הוא בכל המועדים, וא"כ, למה נאמר ענין זה דוקא בחג השבועות, ולא בשאר המועדים. ואם די בכך שנאמר בא' מהם וממנו למדים לשאר החגים, הול"ל ענין זה ביו"ט הראשון, חג הפסח, שהוא ראש לרגלים¹², ולמה נאמר בחג השבועות דוקא.

ב) ולהבין כל זה יש להקדים מה שנתחדש בנתינת התורה במ"ת, דלכאורה, הרי קיים אברהם אבינו כל התורה כולה עד שלא ניתנה¹³, וכן יצחק ויעקב, וכמארוז"ל¹⁴ אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה כו', יצחק אבינו זקן ויושב בישיבה כו', יעקב אבינו זקן ויושב בישיבה כו'. ויש להוסיף, שלימוד התורה שלהם הי' לא רק מצות לימוד התורה כמו כל המצוות, אלא הי' באופן שע"ז המשיכו אור בעולם, כדאיתא במדרש¹⁵ אמר הקב"ה עד מתי יהא העולם מתנהג באפילה, תבוא האורה, ויאמר אלקים יהי אור¹⁶, זה אברהם, הה"ד¹⁷ מי העיר ממזרח צדק וגו', א"ת העיר (בעי"ן) אלא האיר (באל"ף), וכן איתא במדרש¹⁸ אברהם התחיל להאיר כו' בא יצחק אף הוא האיר כו' בא יעקב והוסיף אור כו', שמזה מובן שהמשכת אור בעולם הי' ענין עיקרי אצלם. ואמנם, לאידך גיסא אמרו רז"ל¹⁹ כל המצוות שעשו לפניך האבות ריחות היו, אבל אנו שמן תורק שמך, כאדם שמריק מכלי לכלי.

אך צריך להבין, איך מתאים זה עם משנת"ל שענינם של האבות הי' להאיר את העולם ע"י התורה. וכן איך מתאים זה עם הידוע שהאבות הן הן המרכבה²⁰ (כידוע שד' רגלי המרכבה הם ג' האבות, ודוד הוא רגל הד'²¹), שזהו עילוי מיוחד בענינם ובעבודתם של האבות דוקא. וכמבואר בזה, שעבודת האבות היתה באופן שהיו מרכבה למדות דאצילות, החל מאברהם אוהבי²², בחי' החסד, שנאמר בו הלוך ונסוע (לשון הווה) הנגבה²³, שהי' תמיד הולך ונסוע ממדרגה למדרגה בעילוי

11) ראה גם אוה"ת פ' ראה ע' תשסד.	18) שמור"ר פט"ו, כו.
12) ר"ה ד, א.	19) שהש"ר פ"א, ג (א).
13) יומא כת, ב. קידושין פב, א —	20) ב"ר פמ"ו, ו. פפ"ב, ו.
במשנה.	21) זהר ח"א רמח, ב. ח"ג רסב, ב.
14) יומא שם. וראה ב"ר פצה, ז.	22) ישעי' מא, ח.
15) ב"ר פ"ב, ג.	23) לך לך יב, ט. וראה תו"א ר"פ יתרו.
16) בראשית א, ג.	לקו"ת ר"פ בהעלותך.
17) ישעי' מא, ב.	

אחר עילוי, עד שבא הנגבה, שהוא בחי' ומדת אהבה העליונה, שהיא מדת החסד, וכדאיתא בספר הבהיר²⁴, אמרה מדת החסד לפני הקב"ה כו' מימי היות אברהם בארץ לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי שהרי אברהם עומד ומשמש במקומי, והיינו, שגילוי מדת החסד דאצילות הי' תלוי באופן הליכתו של אברהם בקו החסד, שע"י עבודתו ראה רוחניות כל הענינים ונתאחד עמהם כו' [ואין זה בסתירה למ"ש אברהם ואנכי עפר ואפר²⁵, ומבואר באגה"ק²⁶ שזה אמר אברהם אבינו על הארת נשמתו המאירה בגופו מאור חסד עליון, שהוא עפר ואפר לגבי שרשו במדת החסד דאצילות, וכידוע גם בענין אברהם אברהם פסיק טעמא בינייהו²⁷, דמ"מ, בהיותו במדרגתו בעולם הבריאה, הי' מרכבה לחסד דאצילות²⁸]. ועד"ז יצחק בעבודתו בקו הגבורה. וכן ביעקב בעבודתו בקו האמצעי²⁹, שכלול מכמה גוונים ומכל הגוונים, שלכן נקרא תפארת כו'³⁰. וע"י עבודתם הגיעו האבות לשלימות העלי', וכמו באברהם שנתנסה בעשרה נסיונות³¹, שנסיון הוא מלשון ארים נסי³², שהו"ע ההגבהה כו', וע"י עשרה נסיונות, שזהו מספר השלם³³, הגיע לשלימות העלי'³⁴. ועד"ז יצחק שהי' עולה תמימה (שלימה)³⁵. ועד"ז ביעקב שהי' מובחר שבאבות³⁶ כו'. ובחי' זו המשיכו האבות לבניהם אחריהם, וכמ"ש באברהם למען אשר יצוה את בניו וגו'³⁷. ועד שכללות העבודה דקיום התומ"צ היא שע"ז יגיע האדם למעלת המרכבה, ע"ד האבות שהיו בבחי' מרכבה, כמבואר בתניא³⁸. וא"כ, איך אפ"ל שגדלה מעלת המצוות שמקיימים אנו, שמן תורק שמך, לגבי המצוות שעשו האבות שריחות היו.

ג) **וידוע** הביאור בזה, שכל הענינים שהגיעו אליהם האבות ע"י היגיעה בכללות עבודתם ובפרטיות ע"י הרצוא והשוב

33) ראה ראב"ע שמות ג, טו. פרדס שער ב (שער טעם האצילות) פ"א-ב.
34) ראה ספר הערכים — חב"ד ערך אברהם ס"ח. וש"נ.
35) ב"ר פס"ד, ג. פרש"י תולדות כה, כו. כו, ב.
36) ראה ב"ר פע"ו, א. זח"א קיט, ב. קמז, ב. שער הפסוקים להאריז"ל תולדות כז, כה.
37) וירא יח, יט.
38) פכ"ג. פל"ד. פל"ז. פל"ט. פמ"ו.

24) סימן קצא (נח). הובא בפרדס שער כב (שער הכינויים) פ"ד.
25) וירא יח, כז.
26) סימן טו.
27) זח"ג קלח, רע"א.
28) ראה גם סה"מ עטר"ת ע' תרלג.
29) ראה לקו"ת ואתחנן ה, א ואילך.
30) ראה תר"א וישלח כה, סע"א ואילך.
מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד ע' סח ואילך.
אוה"ת תרומה ס"ע א'תקב ואילך.
31) אבות פ"ה מ"ג.
32) ישעי' מט, כב.

שלהם, עד שנעשו בבחי' מרכבה למדות דאצילות, הרי זה רק מצד עבודת הנבראים מלמטה למעלה. אך החידוש דמ"ת הוא נתינת התורה, כדיוק הלשון מתן תורה (ולא קבלת התורה), וכפי שאנו מברכין ונתן לנו את תורתו, היינו, שתורתו של הקב"ה, חמדה גנוזה³⁹, ניתנה לנו מלמעלה למטה במתנה, כמ"ש⁴⁰ ויתן אל משה ככלתו, ופירשו רז"ל⁴¹ שנתנה לו תורה במתנה, באופן של אתערותא דלעילא מצד עצמה שאין אתעדל"ת מגעת שם, שע"ז נמשך גילוי שבאין ערוך כו' [אלא שאעפ"כ עלה ברצונו ית' שיהי' אתעדל"ת לזה — לא באופן של כלי, אלא בתור הכנה להגילוי שמלמעלה, שזהו מ"ש במ"ת וירא העם וינועו וגו'⁴², שהוא בחי' הביטול שהי' ההכנה להגילוי שלמעלה במ"ת. ועד"ז בלימוד התורה עכשיו, כמארז"ל⁴³ מה להלן באימה וביראה וכו' אף כאן כו']. וזהו הטעם שדוקא לאחרי מ"ת אנו שמן תורק שמך, כאדם שמריק מכלי לכלי, כי, נתינת התורה היא כנותן מיד ליד, שנותן עצמות ומהות הדבר, ובאופן דכל הנותן בעין יפה נותן⁴⁴, ולכן פועלים ע"ז המשכת העצמות, וגם ע"י מעשה גשמי בלבד, מבלי לדעת רוחניות הענינים, כיון שלעת עתה אינו שייך לעניני כוונות כו'. משא"כ המצוות שעשו האבות ריחות היו, שאין זה עצמיות הדבר, כיון שגם לאחרי שנתעלו להיות מרכבה למדות דאצילות, נשארו במדריגת נברא, ולכן לא המשיכו עצמות ומהות חכמתו ית', כי אם הארה בלבד.

ד) **ויובן** בתוספת ביאור⁴⁵, בהקדים מה שמצינו במשה רבינו שביקש הראני נא את כבודך⁴⁶, והשיב לו הקב"ה וראית את אחוריי לפני לא יראו⁴⁷, ואמרו רז"ל⁴⁸ מלמד שהראה לו הקב"ה למשה קשר של תפלין, שמאחוריו הוא. והענין בזה, דהנה, כבוד בגימטריא ל"ב⁴⁹ היינו ל"ב נתיבות חכמה⁵⁰, והו"ע ד' פרשיות שבתפילין דמארי עלמא שהם מוחין דז"א⁵¹. ועל זה השיב לו הקב"ה לפני לא יראו, והיינו, שנשמה

39) שבת פח, ב.	46) תשא לג, יח.
40) תשא לא, יח.	47) שם, כג.
41) נדרים לח, א. הובא בפרש"י עה"פ.	48) ברכות ז, א (ובפרש"י). הובא בפרש"י עה"פ.
42) יתרו כ, טו.	49) ראה זח"ג לג, א (ברע"מ).
43) ברכות כב, א. וש"נ. וראה תו"א יתרו טז, ב. ובכ"מ.	50) ראה פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים) מערכת כבוד.
44) ראה ב"ב נג, רע"א. וש"נ.	51) ראה פרי עץ חיים שער התפילין פ"א ואילך.
45) ראה אוה"ת שבהערה 1 (פ' ראה ע' תשנח ואילך. תשא ע' א'תתקסח).	

המלוכשת בגוף, אפילו שהיא מבחי' האצילות כמו נשמת משה, אינה יכול לראות ולהשיג בחי' פנימיות המוחין דחור"ב דז"א, שבהם מלוכשים חור"ב דאצילות. אלא רק וראית את אחורי, בחי' חיצוניות דמוחין וחיצוניות דמדות בלבד (וכדאיתא בלקו"ת מהאר"ז⁵² (הובא בתניא⁵³), שמשה קיבל מבחי' אחוריים דחכמה המלוכשת בנה"י). וזהו שהראה לו הקב"ה למשה קשר של תפילין דוקא, ולא התפילין עצמן, משום דפני לא יראו. ובענין זה הוא החידוש דמ"ת, שמה שלא זכה משה לראות ולהשיג בגלל שפני לא יראו, הנה עתה במצות תפילין שניתנה לנו, יוכל כל אחד מישראל לזכות לאור זה, היינו, לא רק לבחי' החיצוניות, קשר של תפילין בלבד, אלא גם לבחי' הפנימיות (פני), שהם התפילין (דמארי עלמא) עצמם, ועד להתפילין דע"ק⁵⁴ (שזהו"ע הד' זוגות תפילין, שכללותם הוא ג' זוגות כו"ס⁵⁵). אך בכדי להמשיך בחי' פני, פנימיות ועצמות ואו"ס, צ"ל מעשה המצוות (שהמעשה הוא העיקר⁵⁶) דוקא, כי גם בנוגע לבחי' שאין האתעדל"ת מגעת לשם צ"ל איזה ענין מצד התחתון כו', והו"ע עשיית המצוות דוקא, כמו הנחת תפילין, שהוקשה כל התורה כולה לתפילין⁵⁷. אבל זהו רק ע"י המצוות כפי שניתנו ע"י הקב"ה במ"ת, ולא ע"י המקלות של יעקב (שעל ידם המשיך ענין התפילין כו'⁵⁸), כיון שלא נצטווה על זה ע"י הקב"ה (ולכן לא היתה קדושה כלל במקלות עצמם), אלא שהמקלות היו רק סיבה שעל ידם כיון יעקב מצד עצמו (בתור נברא) את כל הכוונות כו', ולכן לא נמשך ע"ז בחי' העצמות, אלא רק הארה בלבד.

(ה) **ועוד** ענין בזה, דהנה, האבות הגיעו בעבודתם רק בבחי' המדות דאצילות, שבעת ימי הבנין, שהם שורש ומקור לבחי' עולם. אבל בחי' התורה היא בחי' המוחין, וכמארז"ל⁵⁹ אלפים שנה קדמה תורה לעולם, שהוא בחי' אאלפך חכמה אאלפך בינה כו'⁶⁰, שלמעלה באין ערוך מבחי' עולם⁶¹. ויתירה מזה, כמ"ש⁶² כי הוי' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה,

אור"ח רסל"ז.

(58) ראה זהר (ס"ת) ח"א קסב, א.

(59) ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב.

תנחומא וישב ד. זח"ב מט, א. ועוד.

(60) איוב לג, לג. וראה שבת קד, א.

(61) ראה סה"מ תש"ח ע' 272 ואילך.

וש"נ.

(62) משלי ב, ו.

(52) פ' ויקרא ופ' תשא.

(53) אגה"ק סי"ט.

(54) ראה לקו"ש ח"ב ע' 508 הערה 45

ובהנסמן שם.

(55) ראה פרי עץ חיים שער התפילין פרק

י בהגהה.

(56) אבות פ"א מי"ז.

(57) קידושין לה, א. וש"נ. שו"ע אדה"ז

וכיון שהנתינה היא בחי' המוחין (חב"ד, חכמה ותבונה ודעת), א"כ הנותן (הוי' יתן) הוא למעלה מהם, והיינו, שהמתנה דתורה נמשכת מבחי' הכתר⁶¹. וזהו מה שבמ"ת נמשך בחי' כתר תורה⁶³. ולכן גם ההכנה למ"ת היתה עי"ז שירדו מלאכי השרת וקשרו לכל אחד מישראל ב' כתרם (כמבואר בסוגיא דמ"ת⁶⁴). והרי הימים האלה נזכרים ונעשים⁶⁵, שבחג השבועות כל שנה ושנה נמשכים מחדש כל הענינים כפי שהי' בפעם הראשונה.

(ו) **ועפ"ז** יובן מ"ש ועשית חג שבועות להוי' אלקיך וגו'. דהנה⁶⁶, מ"ש ועשית הוא ע"ד מארז"ל⁶⁷ מעלה אני עליכם כאילו עשאוני, והיינו, שהאדם עושה וממשיך חג שבועות להוי' אלקיך. והענין בזה, דהנה, שבועות הוא סוד שער הנו"ן שהוא הכתר, שכולל כל המ"ט שערים שנמשכו בימי ספה"ע (שבע שבועות), ולמעלה מהם (שאינם השבועות הנזכרים שספרנו אלא אחרים יותר נעלים לאין קץ⁶⁸), כמרומז במ"ש שבועות (סתם), ולא כתיב כמה אינון⁶⁹, שהם ב' בחי' שבע, שזהו"ע שבעת הנרות דמנורה ושבעה מוצקות לנרות⁷⁰, שהו"ע ז"ת דעתיק יומין⁷¹, והיינו, שנמשך מבחי' הכתר ומפנימיות הכתר. וזהו גם ענין חג (שבועות), שהוא מלשון חוג, סיבוב ועיגול⁷², שהו"ע הכתר והעטרה כו'. ועז"נ ועשית חג שבועות להוי' אלקיך, היינו, שתמשיך תוספת אור בהוי' אלקיך, בחי' ז"א ומלכות, מבחי' הכתר. והמשכה זו היא ע"י מעשה המצוות (כנ"ל ס"ד), וזהו גם מ"ש ועשית, שהו"ע המעשה.

וממשיך בכתוב, מסת נדבת ידך, דכיון שבחג השבועות נמשך מבחי' הכתר, שזהו גם ענין נתינת התורה במתנה, בחי' כתר תורה, צ"ל העבודה למטה מעין הגילוי שממשיכים מלמעלה. וזהו מסת נדבת ידך⁷³, שיהיו הקרבנות בויתור, באופן שיהי' די גם לאוכלים רבים. ובעבודה הרוחנית ענין הויתור הוא בחי' אה"ר דבכל⁷⁴ מאדך⁷⁴. ועי"ז

(69) זח"ג (רע"מ) צו, סע"ב.

(70) זכרי' ד, ב.

(71) תו"א מקץ לה, ד.

(72) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ח ח"א ע' תכג. אוה"ת תהלים (יהל אור) ס"ע רפו ואילך.

(73) ואתחנן ו, ה.

(74) ראה סד"ה ועשית חג שבועות תרס"ו

(המשך תרס"ו ס"ע רמז [שכט]).

(63) ראה תו"א יתרו סח, ב.

(64) שבת פח, א.

(65) ל' הכתוב — אסתר ט, כח. וראה

רמ"ז בס' תיקון שובבים. הובא ונת' בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.

(66) בהבא לקמן — ראה אוה"ת פ' ראה

שם (ע' תשסה ואילך).

(67) ראה זח"ג קיג, א.

(68) רמ"ז לזח"ג צו, סע"ב.

נמשך מבחי' הכתר, ששם הוא מקום הויתור, שההמשכה היא בלי צמצום כלל. ועוד זאת, דהנה, מסת הוא מלשון מס, כמו ויהי למס עובד⁷⁵, יהיו לך למס ועבדוך⁷⁶, שמורה על ענין העבדות והביטול כו', שדוקא עי"ז לוקחים את ענין התורה, וכמארז"ל⁷⁷ כל תלמיד שאין שפתותיו נוטפות מר כו', ובדוגמת כללות מ"ת שההכנה לזה היתה באופן דוירא העם וינועו ויעמדו מרחוק (כנ"ל). ויש להוסיף בדיוק לשון הגמרא⁷⁸ האי מסת לישנא דחולין הוא דכתיב וישם המלך אחשורוש מס על הארץ, ומבואר בתוס'⁷⁸, שיהיו לך למס ועבדוך ויהי למס עובד לא מיייתי, דהני לאו מעות משתמעין אלא לשון עבדות בעלמא, שמזה מובן שמסת לשון מס הו"ע הממון, והיינו, שצ"ל גם הענין דבכל מאדך כפירוש הב' — בכל ממונך⁷⁹, וכדרשת חז"ל⁸⁰ על הפסוק⁸¹ היקום אשר ברגליהם, זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו, שהו"ע שלמטה מהרגל ומעמיד ומגבי' את הרגל וכו'. וכל זה הוא בחג השבועות דוקא, כי, מצד גודל העילוי דמ"ת, צ"ל ההכנה דמסת כו', משא"כ בחג הפסח וחג הסוכות שהיו עדיין קודם מ"ת. אלא שמחג השבועות ילפינן גם בנוגע לשאר הרגלים.

(ז) **וזהו** ועשית חג שבועות וגו', שהוא לשון ציווי וגם לשון הבטחה⁸², שיעשה חג, מלשון חוג, סיבוב ועיגול, סובב ומקיף, שהו"ע הכתר, וגם שבועות שהוא שער הנו"ן הו"ע הכתר, ומשם נמשך להוי' אלקיך, בחי' ז"א ומלכות. והכלי לזה הוא מסת, שהו"ע הקרבנות באופן של ויתור. ועד"ז בזמן הזה, ע"י הצדקה, שהיא במקום קרבנות, כמבואר באגה"ת⁸³. ועי"ז מקרבים את הגאולה, כמארז"ל גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה⁸⁴, ואין ישראל נגאלין אלא בצדקה⁸⁵, ועד לקיום היעוד ונגלה כבוד הוי'⁸⁶, דקאי על בחי' מלכות כפי שתהי' לעת"ל באופן שנקבה תסובב גבר⁸⁷, שהוא בחי' כבוד עילאה⁸⁸. ואז יומשך גם הכתר השלישי שנטל לעצמו, שעל זה אמרו רז"ל⁸⁹ משל לבני מדינה שעשו ג' עטרות

במדבר יג, ג. דרושים לסוכות פ, ד.

(83) פרק ג.

(84) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז.

(85) רמב"ם הל' מתנות עניים רפ"י.

(86) ישעי' מ, ה.

(87) ירמי' לא, כא.

(88) ראה לקו"ת שה"ש מז, ב ואילך.

(89) ויק"ר פכ"ד, ח. וראה המשך תער"ב

בתחילתו. סה"מ תרח"ץ ע' רמב. תש"ח ע'

201.

(75) ויחי מט, טו.

(76) פ' שופטים כ, יא.

(77) שבת ל, ב.

(78) ד"ה וישם — חגיגה שם.

(79) ספרי ופרש"י עה"פ ואתחנן שם.

ברכות נד, א.

(80) פסחים קיט, א. וש"נ. הובא בפרש"י

עה"פ.

(81) עקב יא, ו.

(82) ראה גם תו"א תשא פו, ג. לקו"ת

למלך, מה עשה המלך, נתן בראשו אחת ושתיים בראשם של בניו, כך כו' הקב"ה עושה, נותן בראשו אחת ושתיים בראשן של ישראל, הה"ד⁹⁰ דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו והתקדשתם והייתם קדושים. וממשיכים בחי' זו ע"י העבודה דקדש עצמך במותר לך⁹¹, ובפרט ע"י הצדקה⁹². ועי"ז נמשכים כל הענינים מלמעלה באופן של ויתור על כל השנה כולה, שנעשית שנת תורה ושנת ברכה, בבני חיי ומזונא רויחא.

כא. וראה תניא ספכ"ז. פ"ל (לט, א).

90) קדושים יט, ב. כ, ז.

92) ראה גם סה"מ תרפ"ד ס"ע עג ואילך.

91) יבמות כ, א. ספרי ופרש"י פ' ראה יד,